

PROGRAM PROFILAKTYKI

ZESPOŁU SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH

im. Ignacego Jana Paderewskiego w ŁASKU – KOLUMNIE

ROK SZKOLNY 2015/2016

I. Wstęp – pojęcie profilaktyki

Profilaktyka jest zespołem świadomych i intencjonalnych działań opartych na wiedzy o tym, jak wspierać zdrowie i jak zapobiegać zaburzeniom. Zapobieganie niekorzystnym zjawiskom w życiu człowieka, powodującym zaburzenia w jego funkcjonowaniu somatycznym, psychicznym, społecznym i duchowym, obejmuje starania zmierzające do:

- zmniejszenia prawdopodobieństwa wystąpienia dysfunkcji (profilaktyka pierwszorzędowa – obiektem działania jest całe środowisko szkolne),
- wykrycia wczesnych sygnałów negatywnych zjawisk i powstrzymania rozwoju dysfunkcji (profilaktyka drugorzędowa),
- zapobiegania skutkom i minimalizowania wtórnych uszkodzeń związanych z dysfunkcją oraz przeciwdziałania nawrotom zaburzeń (profilaktyka trzeciorzędowa – rehabilitacja).

Strategia postępowania profilaktycznego obejmuje:

1. wzmacnianie kompetencji ludzi niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania w środowisku,
2. organizowanie lub reorganizowanie otoczenia tak, aby sprzyjało ono rozwojowi.

Działania profilaktyczne tworzą warunki do sprawnego realizacji procesu wychowawczego i wynikają ze świadomości zagrożeń prawidłowego procesu wychowawczego i gotowości do współdziałania w zmianie istniejącej sytuacji wychowawczej przez osoby zaangażowane w ten proces. Zaplanowane i systematyczne działania profilaktyczne dostosowane do wieku uczniów stanowią niezwykle istotny element w procesie wychowania, a realizacja założonych celów wspomaga podstawowe priorytety funkcjonowania szkoły.

II. Profilaktyka w szkole – założenia

Szkoła jest terenem oddziaływań z zakresu profilaktyki pierwotnej i wtórnej.

Szkolny Program Profilaktyki jest osadzony w systemie funkcjonowania szkoły i jest oparty na zapisach zawartych w takich aktach prawnych, jak:

- Konstytucja Rzeczypospolitej (Art. 72),
- Konwencja o Prawach Dziecka (Art. 3, art.19, art. 33),
- Kodeks Postępowania Karnego (Art. 304),
- Kodeks Postępowania Cywilnego (Art. 572),
- Ustawa o systemie oświaty,
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego,
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii,
- Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych,
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- Rozporządzenie MENiS w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno – pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych,

- Rozporządzenie MENiS w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach,
- Rozporządzenie MENiS w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem,
- Rozporządzenie MENiS w sprawie szczegółowych zasad kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletniego w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych oraz młodzieżowych ośrodkach socjoterapii,
- Rozporządzenie MENiS w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych i integracyjnych,
- Rozporządzenie MENiS w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół,
- Statut Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Łasku - Kolumnie,
- Program Wychowawczy Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Łasku – Kolumnie.

Szkolny Program Profilaktyki zawiera:

- sposoby monitorowania i diagnozowania problemów i potrzeb uczniów, rodziców, nauczycieli i szkoły jako instytucji na styku tych trzech środowisk,
- działania informacyjne adresowane do uczniów, rodziców, nauczycieli oraz środowiska lokalnego,
- działania alternatywne wobec zachowań ryzykownych,
- wypracowane zasady szkolne zatwierdzone przez uczniów, rodziców i nauczycieli w formie szkolnych procedur,
- działania interwencyjne oraz sposoby wspomagania procesu readaptacji uczniów powracających do szkoły po leczeniu lub resocjalizacji.

Szkolny Program Profilaktyki wymaga współpracy organów szkoły.

Zespół profilaktyczno – wychowawczy:

- diagnozuje oczekiwania uczniów i rodziców w zakresie profilaktyki,
- określa zadania w zakresie profilaktyki,
- określa zapotrzebowanie na realizację programów profilaktycznych,
- inicjuje przedsięwzięcia określone w Szkolnym Programie Profilaktyki,
- dokonuje analizy i ewaluacji działalności profilaktycznej.

Nauczyciele:

- wspierają wychowawców w działaniach profilaktycznych,
- doskonalą kwalifikacje i zdobywają nowe umiejętności w zakresie tych działań.

Wychowawcy klas:

- realizują zadania z zakresu profilaktyki we współpracy z rodzicami,
- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie,

- integrują zespół klasowy,
- wyposażają uczniów w umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

Szkolni realizatorzy programów profilaktycznych:

- realizują zadania z zakresu profilaktyki zgodnie ze swoimi kwalifikacjami,
- wspierają wychowawców i nauczycieli w organizacji i prowadzeniu przedsięwzięć profilaktycznych,
- dzielą się swoją wiedzą i doświadczeniem.

Dyrektor:

- monitoruje pracę wychowawców klas, pedagoga i psychologa szkolnego w zakresie profilaktyki,
- współpracuje z podmiotami szkoły oraz instytucjami wspomagającymi działania z zakresu profilaktyki,
- pobudza nauczycieli do nowatorskich form pracy w zakresie szeroko rozumianej profilaktyki.

Pedagog i psycholog szkolny:

- podejmuje działania profilaktyczno – wychowawcze wynikające ze Szkolnego Programu Wychowawczego i Szkolnego Programu Profilaktyki w stosunku do uczniów i rodziców z udziałem nauczycieli,
- wspiera działania opiekuńczo – wychowawcze nauczycieli,
- rozpoznaje indywidualne potrzeby uczniów i analizuje przyczyny niepowodzeń szkolnych,
- organizuje i prowadzi różne formy pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli.

Samorząd szkolny:

- opiniuje Szkolny Program Profilaktyki,
- podejmuje własne inicjatywy z zakresu profilaktyki we współpracy z innymi organami szkoły.

Rada Rodziców:

- opiniuje Szkolny Program Profilaktyki,
- współpracuje z Radą Pedagogiczną i dyrektorem w zakresie profilaktyki.

Rodzice:

- korzystają z pomocy i wsparcia ze strony pedagoga i psychologa szkolnego w zakresie profilaktyki.

Organ prowadzący:

- współuczestniczy w wyposażaniu szkoły w pomoce dydaktyczne i środki niezbędne do realizacji Szkolnego Programu Profilaktyki,
- przeznacza środki na realizację zajęć profilaktyczno - wychowawczych.

Organ nadzoru pedagogicznego:

- wspiera organy szkoły w opracowaniu narzędzi ewaluacji Szkolnego Programu Profilaktyki,
- umożliwia wymianę doświadczeń w zakresie tworzenia, realizacji i ewaluacji Szkolnego Programu Profilaktyki.

III. Diagnoza problemów

Tworzenie Szkolnego Programu Profilaktyki wymaga określenia obszarów problemowych i dostosowania do nich konkretnych, zaplanowanych działań. Diagnoza sytuacji obejmuje badanie uczniów, rodziców oraz nauczycieli i dotyczy:

- używania substancji psychoaktywnych, agresji i przemocy w tym także cyberprzemocy,
- bezpieczeństwa, wiedzy o życiu seksualnym, dbałości o zdrowie, w tym także zdrowie psychiczne,
- umiejętności psychospołecznych, w tym budowania więzi społecznych,
- działań alternatywnych oraz kompetencji wychowawczych.

W badaniach posłużono się szeregiem ankiet wycinkowych opracowanych przez psychologa i pedagoga szkolnego, uzupełnionych obserwacją uczniów w sytuacjach szkolnych, rozmowami indywidualnymi z uczniami, rodzicami i nauczycielami oraz analizą dokumentacji szkolnej.

IV. Cele oddziaływań profilaktycznych

Głównym celem Szkolnego Programu Profilaktyki jest zwiększenie ilości i jakości oddziaływań profilaktycznych w szkole. Należą do nich:

- stwarzanie warunków bezpiecznego rozwoju i funkcjonowania w szkole,
- reagowanie na zagrożenia,
- eliminacja lub redukcja czynników ryzyka,
- wzmacnianie czynników chroniących,
- kształcenie postaw prozdrowotnych,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- wskazywanie wzorców zachowań,
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie z wymogami życia,
- opóźnianie inicjacji alkoholowej, nikotynowej oraz seksualnej, zachęcanie do abstynencji.

V. Zadania i standardy jakości oddziaływań profilaktycznych

Z przedstawionych powyżej celów wynikają następujące zadania:

- dostarczenie informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i tym samym umożliwienie racjonalnego wyboru,
- pomoc w rozwijaniu ważnych umiejętności społecznych i psychologicznych,
- rozwijanie możliwości podejmowania działań alternatywnych poprzez zaangażowanie uczniów w działalność pozytywną,
- reagowanie na próby podejmowania zachowań ryzykownych poprzez odwołanie się do specjalistycznej pomocy,
- pomoc w organizowaniu pierwszego kontaktu ze specjalistą,
- współpraca z rodzicami.

Oddziaływania profilaktyczne charakteryzują następujące standardy jakości:

- bezpieczeństwo uczestników, ochrona prywatności i zapewnienie dyskrecji,
- respektowanie podmiotowości, poszanowanie godności i indywidualności,
- skuteczność, wykorzystywanie sprawdzonych strategii, form i metod oddziaływania,
- uwzględnianie w działaniach wiedzy z zakresu psychologii rozwojowej,
- zgodność ze wstępną diagnozą zagrożenia.

Przekazywane treści profilaktyczne powinny:

- być rzetelne,
- być dostosowane do poziomu rozwoju intelektualnego, emocjonalnego i społecznego adresata, adekwatne do jego możliwości percepcyjnych,
- uwzględniać poziom już posiadanej przez odbiorcę wiedzy,
- uwzględniać system wartości uczestników oraz stopień ich wrażliwości,
- być adekwatne, dostosowane do potrzeb i problemów odbiorców,
- być zgodne z aktualnym stanem wiedzy z dziedziny, której dotyczą,
- koncentrować się na czynnikach ryzyka i czynnikach chroniących.

ODDZIAŁYWANIA PROFILAKTYCZNE - PLAN DZIAŁANIA

Priorytet 1: Podniesienie jakości kształcenia

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	TERMIN	OSOBY odpowiedzialne
Opieka i pomoc uczniom rozpoczynającym naukę	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznawanie uzdolnień, zainteresowań i trudności uczniów - ukierunkowywanie rozwoju ucznia zgodnie z jego potrzebami	IX	wychowawcy
Motywowanie uczniów do nauki	<ul style="list-style-type: none"> - aktywizowanie uczniów do nauki poprzez stosowanie aktywnych metod pracy - rozwijanie zainteresowań uczniów poprzez poszerzenie oferty kół zainteresowań - wzmacnianie motywacji w systemie oceniania - wyróżnienia, nagrody, dyplomy - realizowanie godzin wychowawczych n.t. odpowiedzialności za swoje życie i kreowanie swojej przyszłości	cały rok	wychowawcy nauczyciele wszystkich przedmiotów,
Organizowanie pomocy w nauce	<ul style="list-style-type: none"> - konsekwentne przestrzeganie zaleceń wydanych przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną - indywidualizacja procesu nauczania i oceniania w stosunku do wybranych uczniów - wyposażenie rodziców w wiedzę n.t. przyczyn niepowodzeń dydaktycznych oraz sposobów pracy z uczniem w domu - pomoc koleżeńska - prowadzenie zajęć dydaktyczno – wyrównawczych	cały rok	wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciele,
Rozwijanie zainteresowań naukowych wśród dzieci i młodzieży	<ul style="list-style-type: none"> - konsultacje przedmiotowe - stosowanie aktywnych metod nauczania, wykorzystywanie multimedialnych środków dydaktycznych, stosowanie technologii informacyjnej na zajęciach szkolnych, wykorzystywanie komputerowych programów edukacyjnych	cały rok	wychowawcy, wszyscy nauczyciele, uczniowie
Wspomaganie rozwoju uczniów szczególnie uzdolnionych	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznawanie potrzeb i zainteresowań uczniów szczególnie uzdolnionych - motywowanie uczniów szczególnie uzdolnionych do podejmowania wysiłku i udziału w konkursach i zawodach - łączenie nauki z zabawą oraz zdrową”	cały rok	wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciele,

	<p>rywalizacją</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukazywanie młodych ludzi z najbliższego środowiska, którzy dzięki nauce osiągnęli życiowy sukces – zapraszanie do szkoły na spotkania z młodzieżą 		
<p>Przygotowanie uczniów do wyboru szkoły ponadgimnazjalnej i wyższej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - udział w akcjach: Dzień Otwartej Szkoły - wyjazd na Targi Edukacyjne („Salon Maturzysty”), - udostępnianie aktualnych informacji o szkolnictwie ponadgimnazjalnym i wyższym (gazetki informacyjne, informatory, strony WWW szkół ponadgimnazjalnych i wyższych 	<p>cały rok X, II i V</p>	<p>wychowawcy, opiekun SzOK-u, pedagog szkolny, nauczyciele,</p>
<p>Uczenie uczniów nowatorskich metod uczenia się</p>	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja lekcji wychowawczych mających na celu pokazanie uczniom technik szybkiego uczenia się - zaznajomienie uczniów z metodami uczenia się danego przedmiotu - wykorzystanie komputera i zasobów Internetu do nauki szkolnej 	<p>cały rok</p>	<p>wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciele,</p>
<p>Otoczenie opieką uczniów o szczególnych potrzebach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania z psychologiem z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej - wspieranie rodziców w nawiązaniu kontaktu z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną i innymi specjalistami - zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze w ramach wyznaczonych przez nauczycieli godzin konsultacji 	<p>cały rok</p>	<p>pedagog szkolny</p>
<p>Rozpoznawanie problemów rozwojowych, kompensowanie deficytów i wspieranie rozwoju uczniów</p>	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie rejestru uczniów posiadających opinie z PP-P i monitorowanie realizacji zaleceń zawartych w opiniach - spotkania dla rodziców dzieci wykazujących trudności w procesie uczenia się - szkolenie rady pedagogicznej z zakresu pracy z uczniem o szczególnych potrzebach edukacyjnych 	<p>IX-X</p> <p>zgodnie z planem szkoleniowych rad pedagogicznych</p>	<p>pedagog szkolny</p>

Priorytet 2: Wzmocnienie bezpieczeństwa uczniów w szkole

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	TERMIN	OSOBY odpowiedzialne
Uświadomienie uczniom, że człowiek, jego zdrowie, godność, stanowią wartość najwyższą	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowy na lekcjach języka polskiego, WOS, religii, a także w ramach godzin z wychowawcą i nauczycielem WDŻ - pogadanki, dyskusje na godzinach z wychowawcą 	<p>w miarę potrzeb, zgodnie z programami wychowawczymi klas</p>	nauczyciele, wychowawcy
Przeciwdziałanie agresji (słownej, fizycznej, psychicznej) w szkole, domu i środowisku lokalnym	<ul style="list-style-type: none"> - szkolenie przedstawicieli rady pedagogicznej z zakresu radzenia sobie z agresją w szkole - realizacja godzin wychowawczych z zakresu rozwiązywania konfliktów - pogadanki na godzinach wychowawczych, rozmowy indywidualne uczniów z wychowawcą, 	<p>wg nadesłanych propozycji</p> <p>zgodnie z programami wychowawczymi klas</p> <p>cały rok</p>	nauczyciele, wychowawcy, pedagog i psycholog szkolny, pracownicy PP-P,
Redukowanie przejawów przemocy i agresji	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki i filmy edukacyjne na godzinach wychowawczych, - indywidualne rozmowy z uczniami na temat zachowania agresywnego, - bieżąca analiza zeszytów uwag, mająca na celu wyłonienie uczniów stosujących przemoc i agresję, - rozmowy z rodzicami uczniów agresywnych, - spotkania z przedstawicielami instytucji państwowych np. policja, kurator sądowy, - skuteczne reagowanie na wszelkie przejawy agresji 	<p>wg propozycji PP-P</p> <p>zgodnie z programami wychowawczymi klas</p> <p>cały rok</p>	pedagog szkolny, pracownicy PP-P, wychowawcy, nauczyciele, rodzice, dyrektor szkoły, policjant
Uczenie alternatywnych sposobów rozwiązywania konfliktów	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie świadomości, że uczeń może skutecznie poradzić sobie z sytuacjami nacisku (agresji, przemocy), - rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własną i cudzą agresją, - zwiększenie poczucia własnej wartości i poszanowanie tożsamości własnej i rówieśników - zwiększenie umiejętności radzenia sobie z emocjami, stresem i zagrożeniem - prowadzenie zajęć wychowawczych na temat 	<p>cały rok</p> <p>zgodnie z programami wychowawczymi klas</p>	pedagog i psycholog szkolny, wychowawcy,

	<p>radzenia sobie w sytuacjach trudnych</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie zajęć wychowawczych integrujących zespół klasowy - praca nad szacunkiem wobec siebie i innych - dbanie o rozwój osobowości uczniów - postawa nauczyciela wykazująca szacunek wobec ucznia: „nauczyciel – wzorem do naśladowania”, - uczenie reagowania na zjawiska przemocy - zapoznanie uczniów z moralnymi i prawnymi skutkami przemocy - uczenie tolerancji - jasne formułowanie zasad zachowania - szybka interwencja w przypadku zaistnienia zjawiska przemocy - spotkania z przedstawicielami Policji 		
<p>Pokazanie rodzicom właściwych sposobów radzenia sobie z agresją u dzieci</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wywiadowki z przedstawicielami Policji - współpraca z rodzicami tych uczniów, którzy sprawiają problemy w celu eliminacji niewłaściwych zachowań - szkolenia i warsztaty w czasie wywiadowek w tych klasach, w których występuje najwięcej problemów 	<p>w zależności od potrzeb</p>	<p>pedagog i psycholog szkolny</p>
<p>Podnoszenie kultury słowa, eliminowanie wulgaryzmów ze słownika ucznia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - szybka interwencja w przypadku zaistnienia zjawiska - wskazywanie wzorców pozytywnych zachowań 	<p>cały rok</p>	<p>nauczyciele, pracownicy szkoły</p>
<p>Wzmacnianie poczucia odpowiedzialności za mienie własne i społeczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wskazywanie wzorców pozytywnych zachowań - opracowanie klasowych kontraktów lub innych form umowy, dotyczących zachowań - dyskusje i ćwiczenia na godzinach z wychowawcą 	<p>cały rok</p>	<p>nauczyciele, wychowawcy</p>

Priorytet 3: Kształcenie postaw proekologicznych i prozdrowotnych

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	TERMIN	OSOBY odpowiedzialne
Promowanie postaw proekologicznych	<ul style="list-style-type: none"> - propagowanie akcji ekologicznych w środowisku lokalnym - zbiórka surowców wtórnych (makulatura, baterie) - cykl tematów realizowanych na lekcjach przyrody, chemii i biologii, - konkursy plastyczne i wiedzy związane z ekologią, - Realizacja projektów edukacyjnych: „Znaki mówią”, „Wiem co jem”, - apele, happeningi itp. zw. z tematyką ekologiczną (np. Dzień Ochrony Środowiska) 	wg harmonogramu	nauczyciele przyrody, biologii, plastyki, wychowawcy, rodzice
Promowanie zdrowego stylu życia: prawidłowego odżywiania się, stylu życia i aktywności fizycznej	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje biologii, chemii i techniki na temat zdrowego odżywiania się, - lekcje na temat zaburzeń odżywiania: anoreksji, bulimii, otyłości w ramach lekcji biologii i wychowawczych - realizacja programów PPIS (San-Epid) w Łasku: „Trzymaj formę”, „Czyste powietrze wokół nas”, „Nie pal przy mnie, proszę”, „Zadbaj o swoje płuca”, „Znajdź właściwe rozwiązanie”, - „Światowy Dzień Bez Papierosa” - udział w programach zdrowotnych organizowanych przez PCK, - atrakcyjne lekcje wychowania fizycznego zachęcające uczniów do aktywności fizycznej, imprezy sportowe, rozgrywki międzyklasowe i szkolne - organizowanie wycieczek pieszych i rowerowych po okolicy, - przygotowywanie gazetki ściennej poświęconej tematyce zdrowia; plakaty, tablice informacyjne dla uczniów, 	<p>zgodnie z programami zajęć i programów</p> <p>zgodnie z harmonogramem pracy wychowawcy</p> <p>30 X – Dzień Bez Papierosa</p> <p>1 XII – Światowy Dzień Walki z AIDS</p>	nauczyciele przedmiotów i wychowawcy z pomocą nauczycieli biologii, nauczyciel biologii, nauczyciele wf, wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciele przyrody,

	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje wychowawcze z udziałem pielęgniarki szkolnej na temat higieny i zapobiegania chorobom „brudnych rąk” - wprowadzenie tematyki zakażeń wirusem HIV i choroby AIDS w ramach obchodów Światowego Dnia Walki z HIV i AIDS, lekcji wychowawczych, biologii zajęć wychowania do życia w rodzinie, - konkurs wiedzy o HIV i AIDS 		
Dbanie o zdrowy styl życia dzieci i młodzieży	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki n.t. roli i zasad przestrzegania higieny osobistej, - filmy edukacyjne, - przybliżenie uczniom i rodzicom zagadnień związanych z problematyką wad postawy - dostosowanie wielkości krzeseł i stolików do wysokości uczniów - prowadzenie różnych form pozalekcyjnych zajęć sportowych - pogadanki, dyskusje na godzinach z wychowawcą - realizacja edukacji prozdrowotnej - pogadanki na temat szkodliwości długotrwałego siedzenia przed komputerem i telewizorem - higiena pracy umysłowej - realizacja programu zapobiegania próchnicy zębów w ramach lekcji biologii - lekcje biologii dotyczące wad postawy i sposobów ich zapobiegania 	wg harmonogramu konkursów, zgodnie z programem zajęć, cały rok, zgodnie z programami wychowawczymi klas,	koordynatorzy konkursów, nauczyciele przedmiotów, pedagog i psycholog szkolny, wychowawcy klas
Ukazywanie alternatywnych sposobów organizowania czasu wolnego	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowy z rodzicami z dziećmi, - atrakcyjne lekcje wychowania fizycznego zachęcające uczniów do aktywności fizycznej, imprezy sportowe, rozgrywki międzyklasowe i szkolne, - organizowanie wycieczek pieszych i rowerowych po okolicy, - przygotowanie oferty pozaszkolnych form spędzania czasu wolnego w ramach lekcji geografii - kontynuowanie współpracy z 	cały rok zgodnie z harmonogramem pracy	nauczyciele przedmiotów, pedagog i psycholog szkolny, wychowawcy klas, dyrektor

	Ośrodkiem Kultury, - organizowanie imprez typu Dzień Sportu o Piknik Rodzinny		
Zapobieganie uzależnieniom i innym zagrożeniom	- diagnozowanie skali zagrożenia zjawiskiem wśród uczniów, - stała kontrola działań dzieci przez rodziców i nauczycieli, - zapobieganie zachowaniom ryzykownym - współpraca z lekarzem, psychologiem PP-P, terapeutą, - pogadanki, wykłady, gazetki pogładowe na w/w tematy, - spotkania z prawnikiem, policjantem, kuratorem sądowym, - spotkania młodzieży z lekarzem w grupach wiekowych. - poruszanie ww. zagadnień na lekcjach biologii, przyrody	cały rok	pedagog szkolny, wychowawcy, opiekunowie zajęć, nauczyciele przedmiotów
Zwiększenie świadomości uczniów w zakresie działania środków uzależniających	- dostarczenie informacji na temat natychmiastowego i odroczonego wpływu środków zmieniających świadomość na zdrowie i psychikę - ukazanie prawnych i moralnych skutków używania środków odurzających - dostarczenie informacji o osobach i instytucjach zajmujących się pomocą	cały rok (w miarę potrzeb)	pedagog szkolny, wychowawcy, opiekunowie zajęć,
Dostarczanie uczniom i rodzicom wiedzy na temat konsekwencji palenia, picia, brania narkotyków i kształtowanie umiejętności radzenia sobie z trudami życia	- wywiadówka profilaktyczna - realizacja programów profilaktyczno – wychowawczych - ocena skuteczności programów profilaktyczno – wychowawczych - propaganda wizualna na temat uzależnień - zorganizowanie ogólnopolskiego Dnia bez Papierosa - pogłębianie wiedzy nauczycieli na temat pracy profilaktycznej przez udział w szkoleniach, warsztatach, samodoskonalenie - dostarczanie wiedzy nauczycielom i rodzicom na temat zmian zachodzących w dzieciach w okresie dojrzewania - angażowanie rodziców do działań profilaktycznych na	cały rok (w miarę potrzeb) zgodnie z harmonogramem	wychowawcy, pedagog szkolny realizatorzy programów, nauczyciele plastyki, przyrody, biologii, wf, dyrektor szkoły, rodzice

	<p>terenie szkoły, rozmowy wychowawców z rodzicami, pedagogizacja rodziców</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspólne uczestnictwo w rozwiązywaniu problemów wychowawczych 		
<p>Dostarczanie nauczycielom wiedzy na temat uzależnień i środków odurzających</p>	<ul style="list-style-type: none"> - informowanie o kursach i szkoleniach - kierowanie indywidualnych ofert do konkretnych nauczycieli - promowanie nauczycieli doskonalących się w profilaktyce i wychowaniu - organizowanie szkoleń wewnętrznych w zespołach przedmiotowych - organizowanie szkoleń Rady Pedagogicznej przez instytucje zewnętrzne – spotkania ze specjalistami z zakresu dydaktyki, opieki i wychowania - pozyskiwanie i udostępnianie materiałów dotyczących profilaktyki uzależnień - pozyskiwanie filmów profilaktycznych - informowanie o ciekawych stronach internetowych do wykorzystania przez nauczycieli na w/w zagadnienia 	cały rok	<p>dyrektor, pedagog i psycholog szkolny,</p>

	<p>dzieci klas młodszych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - udział w ogólnopolskich akcjach czytelniczych, - konkursy czytelnicze, - godzina z ciekawą książką (młodzież gimnazjalna i licealna) - forum dyskusyjne „Książka nie musi być nudna” - wielkie ekranizacje – pokazy filmów, - spotkania autorskie we współpracy z biblioteką publiczną, 		wychowawcy
Promowanie świadomego odbiorcy kultury	<ul style="list-style-type: none"> - wyjazdy do kina, teatru i filharmonii, - lekcje biblioteczne – promowanie nowych książek dostępnych w bibliotece szkolnej, współpraca z biblioteką publiczną, - promowanie kultury na lekcjach j. polskiego, godzinach wychowawczych, zajęciach artystycznych, - projekty edukacyjne w gimnazjum z tego zakresu 	cały rok – zgodnie z harmonogramem pracy	wychowawcy, nauczyciele przedmiotów, bibliotekarze